

Tọa đàm khoa học: Chiến tranh thương mại Mỹ - Trung Quốc

Ngày 13/8/2018, tại Hà Nội, Viện Nghiên cứu Châu Mỹ thuộc Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam (Viện Hàn lâm) tổ chức Tọa đàm khoa học với chủ đề “Chiến tranh thương mại Mỹ - Trung Quốc”. Tham dự Tọa đàm có đại diện lãnh đạo Viện Hàn lâm và đại diện các viện nghiên cứu quốc tế thuộc Viện Hàn lâm cùng đông đảo các nhà khoa học, các chuyên gia, các đại biểu đến từ Viện chiến lược Phát triển, Viện Nghiên cứu Quản lý Kinh tế Trung ương (Bộ Kế hoạch và Đầu tư), Học viện Ngoại giao, Viện Chiến lược (Bộ Quốc phòng), Viện Chiến lược (Bộ Công an), Trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn, Trường Đại học Kinh tế (Đại học Quốc gia Hà Nội),...

Cuộc chiến thương mại giữa hai cường quốc hàng đầu thế giới là Mỹ - Trung đang diễn ra ngày càng gay gắt cùng với những tác động sâu rộng tới toàn cầu, trong đó có Việt Nam. Những diễn biến của cuộc chiến này dù muốn hay không cũng sẽ tác động hay ảnh hưởng đến sự phát triển và an ninh quốc gia của Việt Nam. Là nước láng giềng có nhiều điểm tương đồng với Trung Quốc, Việt Nam rất quan tâm đến những diễn biến và tác động của cuộc chiến thương mại này.

Mỹ và Trung Quốc đều nằm trong nhóm những thị trường xuất khẩu lớn nhất của Việt Nam nên căng thẳng thương mại giữa hai nền kinh tế lớn sẽ tác động hai chiều tới Việt Nam. Ở chiều tích cực, Việt Nam có thể có cơ hội tiếp cận nhiều hơn với thị trường Mỹ nếu hàng Trung Quốc

bị hạn chế. Ở chiều ngược, Việt Nam có thể chịu tác động tiêu cực do tốc độ tăng trưởng chung toàn cầu bị giảm kéo theo cầu về hàng xuất khẩu của Việt Nam giảm. Vì vậy, việc nghiên cứu, tìm hiểu, nắm bắt được xu thế và đánh giá được những tác động có ý nghĩa to lớn giúp các nhà khoa học nhận thức sâu sắc về những biến động quốc tế đang diễn ra hiện nay và có thể thích ứng với các kịch bản có thể xảy ra trong cuộc chiến thương mại Mỹ - Trung Quốc thời gian tới.

Bốn báo cáo: *Chiến tranh thương mại Mỹ - Trung Quốc* của PGS.TS. Cù Chí Lợi; *Chiến tranh thương mại Mỹ - Trung: Nhìn từ góc độ Trung Quốc* của GS.TS. Đỗ Tiến Sâm; *Tác động của chiến tranh thương mại Mỹ - Trung đối với Việt Nam* của TS. Lê Xuân Sang; *Góc nhìn từ bên trong nước Mỹ về những phản ứng đối với cuộc chiến thương mại Mỹ - Trung* của TS. Nguyễn Ngọc Mạnh được trình bày tại Tọa đàm đã nêu bật bối cảnh chung, thực trạng, diễn biến cuộc chiến thương mại Mỹ - Trung trong thời gian qua; phân tích cơ hội và thách thức của chiến tranh thương mại Mỹ - Trung đối với Việt Nam và các nước; làm rõ mối quan hệ và dự báo một số kịch bản có thể xảy ra cũng như dự báo về những chiều hướng mới, thay đổi trong quan hệ Mỹ - Trung sẽ tác động đến cục diện của các nước trong khu vực, đặc biệt là Đông Á, Đông Nam Á và Việt Nam.

Tại Tọa đàm, các đại biểu đã cùng thảo luận, trao đổi về các vấn đề được nêu ra, đồng thời cũng bày tỏ quan ngại nếu việc áp thuế xảy ra vào giữa năm 2018, tác động

tiêu cực sẽ lan toả dần từ thương mại sang sản xuất của các nước và như vậy các năm sau đó sẽ có tác động lớn hơn. Trên cơ sở những ý kiến của các đại biểu có thể gợi mở những hướng nghiên cứu mới về tác động của cuộc chiến này đến khu vực và thế giới, qua đó đề xuất những biện pháp ứng phó cần thiết cho Việt Nam trước bối cảnh biến động trong tương lai.

TA.

Hội thảo khoa học: Công nghiệp 4.0 bao trùm

Ngày 15/8/2018 tại Hà Nội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam đã phối hợp với Hội đồng Lý luận Trung ương và Chương trình phát triển Liên Hợp Quốc (UNDP) tổ chức Hội thảo khoa học “Công nghiệp 4.0 bao trùm”. Tham dự Hội thảo có đại diện lãnh đạo Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam và Hội đồng lý luận Trung ương, đại diện của UNDP tại Việt Nam, đặc biệt là diễn giả Indy Johar (Cố vấn về Công nghiệp 4.0 cho Canada, Scotland và EU) cùng đồng đạo các chuyên gia, nhà nghiên cứu.

Bài thuyết trình của diễn giả Indy Johar tại Hội thảo tập trung làm rõ nền tảng lý luận của khái niệm cách mạng công nghiệp 4.0; phân tích sâu mối liên quan và tác động của cuộc cách mạng này đối với phát triển con người nói chung và ở các quốc gia nói riêng; tổng hợp kinh nghiệm của một số quốc gia trên thế giới trong việc làm cho công nghiệp 4.0 trở nên bao trùm hơn; qua đó đề xuất tạo lập lên mình của một số nước dẫn đầu trong việc tăng cường tính bao trùm của công nghiệp 4.0.

Cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư vào giai đoạn đầu thế kỷ XXI là cuộc cách mạng đặc trưng bởi sự hợp nhất giữa hệ thống thực và hệ thống ảo. Trong các nhà máy 4.0, máy móc được kết nối Internet

và liên kết với nhau qua một hệ thống để có thể tự định hình toàn bộ quy trình sản xuất và đưa ra các quyết định, dần giảm bớt sự có mặt của con người. Các thiết bị di động cho phép kết nối hàng tỷ người trên thế giới và tiếp cận với các dữ liệu lớn trong nhiều lĩnh vực. So với các cuộc cách mạng công nghiệp trước đây, cách mạng công nghiệp 4.0 đưa các phát minh công nghệ đi vào từng ngóc ngách của đời sống con người với các cảm biến nhỏ mạnh, trí thông minh nhân tạo hay máy học. Các đại biểu nhận định, cách mạng công nghiệp 4.0 mang đến những lợi ích lớn lao cho sự phát triển của nhân loại, nhưng bên cạnh đó cũng tạo ra những thách thức lớn như: gia tăng tình trạng thất nghiệp bởi sự thay thế của robot, trí tuệ nhân tạo đối với sản xuất truyền thống; gia tăng khoảng cách giàu nghèo, bất bình đẳng xã hội...

Hội thảo đem đến nhiều phân tích sâu, đa chiều về cách mạng công nghiệp 4.0, đặc biệt từ góc độ tác động của cuộc cách mạng này đến phát triển con người. Trao đổi tại Hội thảo, các đại biểu cũng thảo luận, phân tích sâu về tính lợi ích và tính bao trùm của cuộc cách mạng 4.0 đối với tất cả mọi người trong xã hội. Đây sẽ là tài liệu tham khảo hữu ích cho Việt Nam trong bối cảnh chúng ta đang hướng tới xây dựng khuôn khổ, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2021-2030. Đem đến sự phát triển đồng đều, bao trùm và công bằng, lợi ích cho tất cả mọi người để không ai bị bỏ lại phía sau trong cuộc cách mạng 4.0 là điều chúng ta cần hướng tới. Việt Nam cần vượt qua những thách thức cũng như tận dụng các lợi ích mà cách mạng công nghiệp 4.0 mang lại để góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống và phát triển thịnh vượng.

PHẠM NGUYỄN